

38 Broby

HERRGÅRDSLANDSKAP

Broby herrgård ligger invid Yngarens nordvästra strand och omges av ett utpräglat herrgårdslandskap med storskalig, öppen åkermark. Till gården leder två långa raka, parallella vägar, den som leder till mangården kantas av en allé. Yngarens stränder består av betesmarker med ädellövskog. Godset finns omnämnt redan på 1300-talet och på 1600-talet blev Broby sätesgård för ett stort godscomplex. I väster avgränsas Broby av Åkforsån som är en del av Nyköpingsåns vattensystem. Det är bron över ån som gett gården dess namn.

Corps de logi är uppförd i nyantik stil i början av 1800-talet och sedan ombyggd i början av 1900-talet. Eventuellt är det Olof Tempelman som ritat huvudbyggnaden. Huset är gulputsat och har en ståtlig rotunda. Till gårdsmiljön hör även en mindre rundbyggnad med dorisk tempelfasad och kvadratisk lanternin, samt ett bostadshus från 1930-talet kallat Lilla herrgården och ett ålderdomligt stall. I likhet med mangårdsbyggnaden är de gulputsade. Mangården omges av en symmetriskt planerad park med stigar som sträcker sig ner mot Åkforsån i väster. Vid mangården finns flera arbetarbostäder. Gårdens ekonomibyggnader är uppförda på 1940-talet och ligger i öster i anslutning till åkermarken och betesmarken. Där finns också några äldre ekonomihus, bland annat en ladugårdsbyggnad och flera uthus från sent 1800-tal och tidigt 1900-tal.

VIKTIGA VÄRDEBÄRARE

- Herrgårdsmiljön med samtliga dess olika byggnader, från mangården i empirestil till ekonomigård.
- Storskaligt odlingslandskap med rak allékantad tillfart.
- Beteslandskap med solitära ekar och ädelövträd utmed Yngarens strand.
- Det öppna odlingslandskapet utan bebyggelse, bebyggelsen är koncentrerad till herrgårdsmiljön.

ATT TÄNKA PÅ

- Herrgårdsanläggningens koncentrerade bebyggelsestruktur och indelning i mangård och ekonomigård ska bevaras.
- Byggnader underhålls så att deras karaktär fortlever.
- Eventuella behov av komplementbyggnader eller tillbyggnader ska underordnas den befintliga bebyggelsen och anpassas i skala, form och material.
- Odlingslandskapet och betesmarken med ädellövträd ska hävdas, den allékantade vägen underhållas.
- Landskapsbilden ska skyddas.

Nertill – Broby paviljong.

Genom den öppna åkermarken går en lång, rak allé.

Broby herrgårdsbyggnad i nyantik stil, notera kvinnoansiktena på kolonnerna (pelarna) vid entrén.